

Hyvä joululahja
on
arvokkaan aikakaus-
kirjan

tilaus v. 1902.

—*

Niitä saa
kaikenkielisiä nopeasti
toimitettuina

Minervan Kirjakaupan
kautta.

MINERVAN JOULULEHTI.

Täydellinen
varasto uusinta ruotsa-
laista

Joulukirjallisuutta

Minervan Kirjakaupassa

Aleksanterinkatu N:o 17.

Helsinki.

—*

Tilaukset
maaseudulle toimitetaan
nopeasti.

Ensimmäinen vuosi. * Helsinki, 1901.

MINERVAN KIRJAKAUPPA JA ANTIKVARIAATTI

on muutettu taloon N:o 17 Aleksanterinkadun varrella.

Täydellinen varasto uutta kirjallisuutta sekä kofiteitä ulkomaista.
Antikvariaatissa noin 300,000 nidettä ♦♦ Kurssikirjoja ♦♦ Paperikauppa.
Toimittaa kirjastoja edullisesti.

Minerva.

Vuonna 1890, jolloin Suomessa mitään varsinaista antikvariaattia ei vielä ollut, esitettiin ylioppilasosakuntien keskusteltavaksi kysymys kirjahuutokauppa- ja antikvariaattilaitoksen tarpeellisuudesta yliopiston jäsenien keskuudessa. Kun tämmöistä laitosta yleiseen arveltiin hyödylliseksi, tehtiin siitä ehdotus ylioppilaskunnalle, joka kohta asetti komitean laatimaan sääntöehdotusta. Säännöt hyväksyttiin alkuvuodella 1891, laitoksen hoitajan toimi julistettiin haettavaksi, valittiin mies ja näin alkoi uusi toimintansa ylioppilastalon Orkuksessa. Kirjoja jätettiin kohta myytäväksi noin puoli tuhatta numeroa ja kävi siellä alussa kirjojen vähyteen katsoen kohtuullisesti ostajia. Vaan kun kirjavarasto ei ottanut kasvaakseen, hävisivät ostajat ja laitos suljettiin.

Laitoksen alkuperäinen ehdottaja tartoi nyt syksyllä 1894 hoitamaan lai-

tekevät, että kirjallisuuden menekki on vähentynyt. Itsestään on kumminkin selvä, että parannus pitäisi tapahtua — mitä kirjoista, joita kukaan ei osta, eikä lue! — jos mieli saada vireyttä ja eloa kirjallisiin oloihimme, nostaa yleinen taiteellinen tasapinta korkeammalle ja — toivokaamme sitä — kerran kukoistukseenkin kansallinen kirjallisuutemme.

Sitä suuremmalla syyllä saattaa ainakin tällä kertaa tämän toivomuksen lausua, kun kaunokirjailijamme nyt tarjoavat huolekasta ja hyvää työtä, vieläpä tulee siinä ilmi parempi taiteellinen käsitys ja kyky, joskin monelta lukevasta yleisöstä saattaa se vielä jäädä huomamatta.

Kaikessa lyhykäisyydessä luotelemme tässä yhdessä jaksossa mitä on ilmestynyt.

Alottakaamme nuorimmasta päästä on *Eino Leino* julaissut kokoelman runoja *Pyhä Kevät* ja näinä päivinä ilmestyy tai on jo ilmestynyt häneltä toinenkin teos, kertovainen runoelma *Kivesjärveläiset*, jossa hän kansanomaisella runomitalla, vilkkaasti ja monin paikoin lyyrillisellä kauneudella kertoo Kivesjärven ruukista, sen haltijain elämästä, ja sen häviämisestä. Runokokoelma taas todistaa Leinon taidekannan varmistuneen. Olisi erehdys luulla näiden runojen olevan missään suhteessa „repäiseviä“; päinvastoin ne eivät semmoista vaikutusta tavoittele, vaan vetoavat hienompaan taideymmärrykseen.

Eino Leinon veli Apollossa *Larin-Kyösti* tulee hänkin tällä kertaa kahdella teoksella esiin. Runokokoelma *Unta ja Totta* on kovin hyvää lyriikkaa ja sillä näyttää Larin-Kyösti kulkevasa nopein askelin kehityksen tiellä. Kokoelmassa samoin kuin pitemmässä runoelmassa *Etsijän Tarinassa*, jossa värikkäästi, milloin henkevästi lyyrillisesti, milloin symbolisesti tai ironisesti, milloin maalaavasti kuvaallaan, „etsijän“ retkiä ja kokemuksia maailmassa, pistää ehkä eniten silmään Larin-Kyöstin omituinen, ehkä eriskummallinen mielikuvitus. Molemmat teokset ansaitsevat kaikkea huomiota.

Runopukuisia teoksia esittäessämme on vielä mainittava *Kasimir Leinon* suuri historiallinen näytelmä *Jaakko Ilkka ja Klaus Fleming*, jonka leveäpiirteisissä, näyttämöltä sangen vaikuttavissa kuvaelmissa Nuijasodan vaiheet astuvat silmämme eteen. Ilkan vanhojanista ja

Täydellinen varasto uutta kirjallisuutta sekä koti- että ulkomaista.
Anttikvariaatissa noin 300,000 nidettä ♦♦ Kurssikirjoja ♦♦ Paperikauppa.

Toimittaa kirjastoja edullisesti.

Minerva.

Vuonna 1890, jolloin Suomessa mitään varsinaista antikvariaattia ei vielä ollut, esitettiin ylioppilasosakuntien keskusteltavaksi kysymys kirjahuutokauppa- ja antikvariaattilaitoksen tarpeellisuudesta yliopiston jäsenien keskuudessa. Kun tämmöistä laitosta yleiseen arveltiin hyödylliseksi, tehtiin siitä ehdotus ylioppilaskunnalle, joka kohta asetti komitean laatimaan sääntöehdotusta. Säännöt hyväksyttiin alkuvuodella 1891, laitoksen hoitajan toimi julistettiin haettavaksi, valittiin mies ja näin alkoi uusi laitos toimintansa ylioppilastalon Orkuksessa. Kirjoja jätettiin kohta myytäväksi noin puoli tuhatta numeroa ja kävi siellä alussa kirjojen vähyyteen katsoen kohtuullisesti ostajia. Vaan kun kirjavarasto ei ottanut kasvaakseen, hävisivät ostajat ja laitos suljettiin.

Laitoksen alkuperäinen ehdottaja joutui nyt syksyllä 1894 hoitamaan laitosta, entisien sääntöjen mukaan, jos ylioppilaskunta panisi sen uudestaan toimeen; ja niin tapahtuikin. Pariissa kuukaudessa kasaantui nyt laitokseen kymmeen tuhanteen nouseva kirjojen paljous, jotta Orkuksen kaapit kohta havoitettiin aivan riittämättömiksi. Ylioppilaskunnan kirjastosalissa saatiin nyt kirjastonhoitajan suosiollisella avulla laitokselle tilava ja mukava paikka. Tähän asti oli kaikki hyvin, vaan kun kirjat olivat järjestetyt, luettelut, hinnoitetut ja luettelot lukusalissa jonkun aikaa olleet, huomattiin, että ne eivät yleensä olleetkaan kurrantia (kaupaksi menevää) tavaraa. Jos mieli saada tuntuvaa liikettä laitokseen, oli sinne kirjoja myös ostettava. Niin tehtiin ja muuttui siten lukuvuonna 1895—96 ylioppilaskunnan antikvariaatti jotenkin rutosti yksinomaisesta komissionikaupasta etupäässä kontanttikaupaksi.

Kontanttikauppa niin laajalla alalla kuin on kirjallisuus, jos pyritään jonkunmoiseen täydellisyyteen, ja niin sitä pyrittiin, vaatii melkoista pääomaa. Muutto Ylioppilaskunnan suojista tuli välttämättömäksi. Perustettiin sitä varten osakeyhtiö, joka otti liikkeen varastoineen haltuunsa. Tämä on Minervan kirjakaupan synty Yliopiston nuorison keskuudessa. Että se voi kaupaksi tarjota jok'ainoan pienimmänkin julkaisun, joka on Helsingin yliopistossa joko väitöskirjana puo-

lustettu tai juhlatilaisuutta varten painettu, on näin ollen luonnollista. Suomalaiselle akateemiselle syntyperälleen uskollisena pitää se edelleen päämääränään tieteellisen tarpeiden tyydyttämisen, kotimaisen vanhemman, tavallisista kirja-kaupoista jo poistuneen, näistä etupäässä Suomea, sen yhteiskuntaa, muinaisuutta,

kieliä, kirkkoa, luontoa y. m. koskevan kirjallisuuden edelleen kauppaan hankkimisen.

Ruotsin ja Suomen kirjankustannusyhtistysten asiamiehenä on sillä tarjona myöskin mitä parasta ja unsinta mainituissa maissa on joululahjoiksi sopivaa painosta ilmestynyt.

Huomautus

Herroille Kirjastojenhoitajille!

Kun nyt lähenee se aika vuodesta, jolloin taas kirjastoja täydennetään, rohkenemme Teitä huomauttaa siitä, että kirjojen ostot kirjastoille tulevat **huokeimmiksi** Minervan kirjakaupan kautta. Tähän on syynä se, että me tarpeen mukaan voimme myydä hiukan käytettyjä kirjoja, jotka ovat siksi hyvässä kunnossa, että ne täydellisesti vastaavat tarkoituksensa missä kirjastossa tahansa. Koska meillä on **täydellinen** varasto myöskin uusia kirjoja, voimme toimittaa kaikki tilaukset.

Pyydetessä annamme kernaasti sekä lähempiä tietoja että neuvoja kirjastojen täydentämisessä.

Katsaus.

Tämänvuotinen joulukirjallisuutemme on runsas ja monipuolinen. Uusia nimiä ei tosin näy, mutta entisistä, kokemusta ja kypsyyttä kirjallisella alalla saavuttaneista esiintyvät kaikkein useimmat — eihän niitä kovin monta olekkaan. Vanha ystävämme lyriikko J. H. Erkkö vain näkyy tällä kertaa pysyvän poissa kirjamarckinoiltamme.

Kirjamarkkinoilta! Jospa sitä sanaa saataisi käyttää, jospa lukeva yleisö meillä olisi siksi taaja taikka pienemminkin, kirjallista tuotantoa seuraavain piiri siksi vilkas, että kirjojen menekkää voisi markkinoihin verrata! Valittavasti ei niin ole nykyään laita; joku vuosi sitten oli paljon toisin siinäkin suhteessa. Yleinen mielen alakuloisuus maassa, kovat olot, taloudellisesti huonot ajat ja monet muut asianhaarat, joista silmänpistäväänä voi mainita sen, ettei sanomalehdistöäkään (jolla vielä ainakin niissä asioissa olisi vapaus) sillä valppaudella ja reippaudella, joka olisi tarpeen, seuraa kirjallisia ilmiöitä — nämä ja tällaiset seikat

kin kansallinen kirjallisuutemme.

Sitä suuremmalla syyllä saattaa ainakin tällä kertaa tämän toivomuksen lausua, kun kaunokirjailijamme nyt tarjoavat huoletta ja hyvää työtä, vieläpä tulee siinä ilmi parempi taiteellinen käsitys ja kyky, joskin monelta lukavasta yleisöstä saattaa se vielä jäädä huomamatta.

Kaikessa lyhykäisyydessä luettelemme tässä yhdessä jaksossa mitä on ilmestynyt.

Alottakaamme nuorimmasta päästä on *Eino Leino* julaisut kokoelman runoja *Pyhä Kevät* ja näinä päivinä ilmestyy tai on jo ilmestynyt häneltä toinenkin teos, kertovalainen runoelma *Kivesjärveläiset*, jossa hän kansanomaisella runomitalalla, vilkkaasti ja monin paikoin lyyrillisellä kauneudella kertoo Kivesjärven ruukista, sen haltijain elämästä, ja sen häviämisestä. Runokokoelma taas todistaa Leinon taiteellisuuden varmistuneen. Olisi erehdys luulla näiden runojen olevan missään suhteessa „repäiseviä“, päinvastoin ne eivät semmoista vaikutusta tavoittele, vaan vetoavat hienompaan taideymmärrykseen.

Eino Leinon veli Apollossa *Larin-Kyösti* tulee tänäkin tällä kertaa kahdella teoksella esiin. Runokokoelma *Unta ja Totta* on kovin hyvää lyriikkaa ja sillä näyttää Larin-Kyösti kulkevana nopein askelin kehityksen tiellä. Kokoelmassa samoin kuin pitommässä runoelmassa *Etsijän Tarinassa*, jossa värikkäästi, milloin henkevästi lyyrillisesti, milloin symbolisesti tai ironisesti, milloin maalaavasti kuvaallaan, „etsijän“ retkiä ja kokemuksia maailmassa, pistää ehkä eniten silmään Larin-Kyöstin omituinen, ehkä eriskummallinen mielikuvitus. Molemmat teokset ansaitsevat kaikkea huomiota.

Runopukuisia teoksia esittäessämme on vielä mainittava *Kasimir Leinon* suuri historiallinen näytelmä *Jaakko Ilkka ja Klaus Fleming*, jonka leveäpiirteisissä, näyttämöltä sangen vaikuttavissa kuvaelmissa Nuijasodan vaiheet astuvat silmämme eteen. Ilkan vapaudeninto ja Flemingin kokonainen persoonallisuus, ne aatteet ja ajatuskannat, joiden puolesta kumpikin kamppailee, yhdessä kypsyttyneen, joskin liian laajaksi suunnitellun esityksen kanssa antavat tälle näytelmälle suuren arvon.

Huvinäytelmän alalla ilmestyy ennen joulua *Teuvo Pakkalan* komedia *Kauppaneuvoksen häikä*, joka oikeastaan lienee pikemmin luettava satiiriseksi kuin huolettomaksi kuvanäytelmäksi tekijän ensimmäisen Tukkijoella näytelmän tapaan. Siinä kuvataan pikku kaupungin oloja ja kuinka „kullan kirottu nälkä“ on siellä arvoimiesten johtotähtenä. Tekijä on hyvin onnistunut työssään, ainakin juonen kehitykseen nähden — joka on selvä, — paremmin kuin ensimmäisessä näytelmässään.

Romaania ja historiallista kertomusta edustavat *Maila Talvio* ja *Santeri Ingman*, molemmat hyvin tunnettuja ja suosittuja nimiä. Edellinen on *Pimeänpiirtin hävityksessä* tehnyt paljon kypsyeempää työtä, erittäinkin esim. kirjoitustavan suhteen, kun pari vuotta sitten ilmestyneessä romaanissaan *Kaksi Rakkautta*. Jälkimmäisen taito romaaneissaan kuvata historiallisia tapahtumia tai asioita on jo kauan ollut yleisesti tunnettu ja tunnustettu ja kun hänen *Tuomas Piispassaan* tähän kuvaustaitoon liittyy psykologisenkin kuvauksen oivallisuus, on *Santeri Ingmanin* uutta teosta kaikin puolin suositettava miellyttävänä kertomuksena.

Muita kotoisia teoksia, jotka eivät kuitenkaan kuulu kaunokirjallisiin, kuten *Juhani Ahon Aatteiden miestä*, jossa mainio kirjailijamme on tuntemattomuudesta tuonut esiin harvinaisen rikaslahjaisen ja monipuolisen unhottuneen miehen, ja *Ellet Aspellinin* etevää biografiaa *Lauri Stenbäckistä*, jonka elämään sisältyy paljon maamme kultuurihistoriaa, ei pitäisi „keveämmän“ lukemisen ohella suinkaan unhottaa.

Kasimir Leino

syntyi Paltamossa marrask. 17 p. 1866. Tuli 18 vuotiaana ylioppilaaksi ja suoritti sittemmin kaikki akateemiset oppiarvot. On julaissut, paitsi pienempiä kokeitaan kirjailijatoimintansa alussa, kolme kokoelmaa lyyrillisiä runoja: *Ristiaalokossa*, *Väljemmillä Vesillä* ja *Runoja*, joiden soipa kieli ja huolellinen viimeistely muoto ovat saaneet yleisen kiitoksen. Täksi jouluksi häneltä on valmistunut suuri historiallinen näytelmä *Jaakko Ilkka ja Klaus Fleming*, jota suomalaisen teatteri on useat kerrat hyvällä menestyksellä esittänyt.

Runebergin Vänrikki Stool

on äsken kauniisti kuvitettuna korupainoksena levinnyt koteihimme ja paraikaa on ilmestymässä biografinen teos „Fänrik Ståls män.“ Tuntemme myöskin Björlerin, Danielsonin ja Nordensvanin meidän aikanamme painosta ilmestyneet teokset 1808—9 vuosien sodasta. Unohduksiin eivät pitäisi myöskään jäädä ne teokset, jotka Runeberg tunki kirjoittessaan Vänrikki Stoolin tarinoita, eikä ne jotka ilmestyivät siihen aikaan kun tuo sankarirunojen sarja, nimittäin Suchtelenin, Schantzin, Enmsin, Burmanin, Holmin, Michailoffskin, Danileffskin ja Montgommeryn esitykset manitusta sodasta ja sen miehistä. Ne ovat kaikki saatavina Minervasta.

uudestaan korjailtuja painoksia, kasvaa ensimmäisen painoksen arvo, toisen, kolmannen j. n. e. edelleen sen mukaan kun uusia ehtii ilmestyä.

Kokoilija. Ken mieli saada oikean käsityksen jostakin asiasta, hänen tulee ottaa selvä kaikista siihen kuuluvista seikoista; hänen tulee näitä seikkoja koota. Helpottaakseen tällaista työtä ja tehdä tutkimukselle mahdolliseksi koota tarpeellisia tietoja esityksiä laatimiseen, ovat sivistyneet kansat, kaupungit, vieläpä jotkut yksityiset henkilötkin perustaneet *kokoelmia* tieteiden eri aloilla, museoita, arkistoja, kirjastoja, taidekokoelmia j. n. e.

Meidän maassamme ovat harvat henkilöt koonneet itselleen semmoisia kokoelmia, joilla valtion kokoelmien rinnalla olisi tuntuva merkitys. Tosin meilläkin on ollut kokoilijoita, etenkin postimerkkien ja erilaisien rahojen alalla, vaan kun kymmenet ja sadat kokoavat yhtä ja samaa, voi tuskin kukaan päästä mihinkään täydellisyyteen.

Suurissa sivistysmaissa on kokoilijoita paljon painotuotteidenkin alalla. Ken kokoilee muotokuvia, ken vaskipiirros-painoksia, ken lentokirjasia, ken kaikkia mitä on Napoleon I:stä painettu tai Goethestä, ken kaikkia katkismuksia, sen tavottavia y. m. ohjelmia j. n. e. lukemattomiin. Epäilemättä voivat kaikki nämä kokoojat tehdä vastaisille tutkimuksille arvokkaan työn, jos he tekevät työnsä järjellisesti ja ehtivät päästä alalään johonkin täydellisyyteen. — Että tuommoisilla kokoelmilla on rahallistakin arvoa, osottaa esim. se seikka, että ruotsalaisen papin Vadströmin muotokuva-kokoelmasta maksettiin täällä Suomessa 20,000 kruunua.

Ne, jotka mielivät muiden toimiensa ohella koota jotakin kirjallisuuden tai yleensä painotuotteiden alalla, voivat varmaan Minervan kirjakaupasta saada apulaisen ja työtoverin, välittäjän, kirjailijan ja vaihtajan, jos he ilmottavat, mitä haluavat koota ja kuinka rutosti.

Henryk Sienkiewicz

tunnetuin Puolan nykyään elävistä kirjailijoista on syntynyt v. 1846 Wola Okrzejskassa läntisessä Puolassa. Ensimmäiset kirjalliset kokeensa julkaisi hän salanimellä „Litwos“. Ne olivat koruttomia, mutta vaikuttavia kuvauksia puolalaisen maaseudun usein sangen surkeasta elämästä. Sittemmin on hän, rohkaistvasti vaikuttaakseen kansaansa, esittänyt sen muinaisuutta suurissa, loistavissa historiallisissa romaaneissa. S. on matkustellut melkein joka taholla maailmaa, matkoiltaan antaen vilkkaita, suuremmoisia kuvauksia. Suuren suosionsa kotimaansa ulkopuolella saavutti hän laajalla romaanilla *Quo vadis*, jossa hämmästyttävällä elävyydellä kuvataan kristillisyyden ja pakanuuden vastakohtaa ja niiden taustana keisari Neron aika. Muista Sienkiewiczin romaaneista mainittakoon *Tulella ja miekalla*, *Tulvavesi*, *Ilman dogmia*, *Polanickien perhe*, *Ristiritarit*, *Kunnian kukkulalla*. Paitsi näitä laajoja romaaneja, on S:n kynästä lähtenyt joukko novelleja ja kertomuksia.

Lyhyt katsaus Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunouskokoelmiin.

Hämärä ja harvasanainen on Suomen suvun vanhin historia. Aikakirjat tietävät kertoa vain harvoja taruntapaisia piirteitä sen elämäntarinasta, sangen synkästä ja kiedotusta kohtaloihin, jotka estivät kansaa kohoamasta itse kynänpirteillä kertomaan omia kohtaloitaan. Koko heimo kuleksien yksissä kunnos vihdoin kukin erosi omille teilleen, sukunen Suomen niemellekin, kertoi kokemuksensa, ilonsa sekä surunsa polvesta polveen aina omille lapsilleen. Ja kun vihdoin sitten ikuinen elämän oppi loi valoa ja kansa sen kanssa kehittyi, sukeutui noista ikimuistoisista itkuista, lauluista ja loitsuista kansan omaa elämää ja käsitystä kuvaava elämäntarina, runopukuinen ja kiehuva lähteen silmäkkeen lailla pulpuava kertomus.

Tähän tarinaan Suomen ensimmäiset sivistyksen ja viljelyn raivaajat osasivat iskeä älykkään katseensa. Niihin kiintyi ennen kaikkia Henrik Gabriel Porthan'in katse Ossian'in laulujen ohjaamana; ne innostivat sitten useimpia maamme etevimpiä miehiä aina siihen saakka kunnes Elias Lönnrot kulki kautta Kainun ja Venäjän Karjalan kooten konttiinsa sieltä sekä Suomen Karjalan kankailta tapaamansa kansan kertomukset, niin hyvin runopukuiset kun suorasanaisetkin.

Niistä hän on meille koonnut Kantelettaren, lomitellut Loitsurunot ja kohottanut Kalevalan kautta maineen Suomen kansan eepillisestä esittämislunonteesta kautta koko sivistyneen maailman.

Lönnrot'in työ se meillä saattoi „kansanrunouden“ tutkimisen kukoistukseen, jota suuret sivistyskansat syyllä saattavat kadehtia. Onni onnettomuudessakin on meillä, kun miehet sellaiset kun prof. Julius Krohn ja hänen isänsä aatteille aina uskollinen poikansa prof. Kaarle Krohn ovat uhranneet koko elämänsä työn tämän katajaisen kansan ominaisen runouden palvelukseen.

OTAVAN JOULUKIRJALLISUUS

Eliel Aspelin, Lauri Stenbäck. Elämäkerta. Muotokuvalla.

Hinta nid. 7: 50. koruk. 10: —.

O. Hannikainen, XIX Vuosisata sanoin ja kuvin. Valtiollisen ja sivistyshistoria. Edellinen osa. Hint. nid.

15: —. koruk. 20: —.

Kasimir Leino, Jaakko Ilkka ja Klaus Fleming. Histo-

Jules Verne, Maan ympäri 80 päivässä. Ranskan Akatemian palkitsema. Alkuteoksen 101:stä painoksesta uudestaan suomensi Samuli S. 281 siv. Hint. 1: 75. Otavan Helppoh. Kirjasto N:o 62.

Fredrika Bremer, Koti eli Perhesuruja ja -iloja. Suomensi A—a. 466 siv. 2: 75. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 53 & 54.

Henryk Sienkiewicz, Hiilipiirroksia. Puolan kielestä suo-

arvot. On julkaissut, paitsi pienempiä kokeitaan kirjailijatoimintansa alussa, kolme kokoelmaa lyyrillisiä runoja: *Ristiaalokossa, Väljemmillä Vesillä ja Runoja*, joiden soipa kieli ja huolellinen viimeistely muoto ovat saaneet yleisen kiitoksen. Täksi jouluksi häneltä on valmistunut suuri historiallinen näytelmä *Jaakko Ilkka ja Klaus Fleming*, jota Suomalainen teatteri on useat kerrat hyvällä menestyksellä esittänyt.

Runebergin Vänrikki Stool

on äsken kauniisti kuvitettuna korupainoksena levinnyt koteihimme ja paraikaa on ilmestymässä biografinen teos „Vänrik Ståls män.“ Tuntemme myöskin Björnin, Danielsonin ja Nordensvanin meidän aikanamme painosta ilmestyneet teokset 1808—9 vuosien sodasta. Unohduksiin eivät pitäisi myöskään jäädä ne teokset, jotka Runeberg tunsii kirjoittaessaan Vänrikki Stoolin tarinoita, eikä ne jotka ilmestyivät siihen aikaan kun tuo sankarirunojen sarja, nimittäin Suchtelenin, Schantzin, Ennsin, Burmanin, Holmin, Michailoffskin, Danileffskin ja Montgommeryn esitykset manitusta sodasta ja sen miehistä. Ne ovat kaikki saatavina Minervasta.

Paradokseja antikvariaatin alalta.

1800-luvun alkupuolella painettiin useita painoksia Goethen teoksista ja myytiin noin 3:een tai 4:ään markkaan nidos. Samaan aikaan painettiin Saksassa monen heikompihaisen kaunokirjailijan teoksia ja myytiin samasta hinnasta. Nykyään myydään antikvariaateissa monta ensimmäintuista 25—50 penniin nidos, kun monesta jälkeensainituista saadaan 5 vieläpä 10 markkaa, ja enemmän, vaikka edellisten henkinen arvo saattaa olla sata kertaa suurempi kuin jälkimäisten. — Yleisenä sääntönä voidaan lausua, että vanha kirja kaunokirjallisuuden alalla on sitä huokeampi, mitä arvokkaampi sen sisällys on. — Poikkeuksia tästä säännöstä saattaa kumminkin olla monta. Etupäässä ovat ensimmäiset painokset arvossa pidetyt, ne kun muun muassa osottavat, missä asussa kuuluisa teos astui maailmaan ja herätti ihmisissä ihastusta. Niin saattaa myös kuvallisilla painoksilla, etenkin ensimmäisillä, olla suurikin arvo, ne kun taas osottavat, miten tekijän aikuiset tai jonkun muun ajan taiteilijat käsittivät kirjailijan kuvauksia.

Monesta tieteellisestä teoksesta joutuu ensimmäinen painos kaupassa ala-arvoiseksi, kun toinen parannettu painos ilmestyy, vaan jos teos on siksi elinvoimainen, että siitä ilmestyy yhäti uusia

painoksia, ken teokkirjasta, ken kukaan mitä on Napoleon I:stä painettu tai Goethestä, ken kaikkia katkismuksia, sen tavottavia y. m. ohjelmia j. n. e. luke-mattomiin. Epäilemättä voivat kaikki nämä kokoojat tehdä vastaisille tutkimmuksille arvokkaan työn, jos he tekevät työnsä järjestellisesti ja ehtivät päästä alallaan johonkin täydellisyyteen. — Että tuommoisilla kokoelmilla on rahallistakin arvoa, osottaa esim. se seikka, että ruotsalaisen papin Vadströmin muotokuva-kokoelmasta maksettiin täällä Suomessa 20,000 kruunua.

Ne, jotka mielivät muiden toimiansa ohella koota jotakin kirjallisuuden tai yleensä painotutotteiden alalla, voivat varmaan Minervan kirjakaupasta saada apulaisen ja työtoverin, välittäjän, kirjailijan ja vaihtajan, jos he ilmoittavat, mitä haluavat koota ja kuinka rutosti.

nia, mutta vaikuttavia kuvauksia puolalaisen maaseudun usein sangen surkeasta elämästä. Sittemmin on hän, rohkaisesti vaikuttaakseen kansaansa, esittänyt sen muinaisuutta suurissa, loistavissa historiallisissa romaaneissa. S. on matkustellut melkein joka taholla maailmaa, matkoiltaan antaen vilkkaita, suuremmoisia kuvauksia. Suuren suosionsa kottimaansa ulkopuolella saavutti hän laajalla romaanilla *Quo vadis*, jossa hämmästyttävällä elävyydellä kuvataan kristillisyyden ja pakanuuden vastakohtaa ja niiden taustana keisari Neron aikoja. Muista Sienkiewiczin romaaneista mainittakoon *Tulella ja miekalla, Tulvavesi, Ilman dogmia, Polanickien perhe, Ristiritäjä, Kunnian kukkulalla*. Paitsi näitä laajoja romaaneja, on S:n kynästä lähtenyt joukko novelleja ja kertomuksia.

Kainun ja Venäjän Karjalan kooten konttiinsa sieltä sekä Suomen Karjalan kankailta tapaamansa kansan kertomukset, niin hyvin runopukuiset kun suorasanaisetkin.

Niistä hän on meille koonnut Kantelettaren, lomitellut Loitsurunot ja kohottanut Kalevalan kautta maineen Suomen kansan eepillisestä esittämislousteesta kautta koko sivistyneen maailman.

Lönnrotin työ se meillä saattoi „kansanrunouden“ tutkimisen kukoistukseen, jota suuret sivistyskansat syyllä saattavat kadehtia. Onni onnettomuudessakin on meillä, kun miehet sellaiset kun prof. Julius Krohn ja hänen isänsä aatteille aina uskollinen poikansa prof. Kaarle Krohn ovat uhranneet koko elämänsä työn tämän katajaisen kansan ominaisen runouden palvelukseen.

OTAVAN JOULUKIRJALLISUUS

Eliel Aspelin, Lauri Stenbäck. Elämäkerta. Muotokuvalla. Hinta nid. 7: 50. koruk. 10: —.

O. Hannikainen, XIX Vuosisata sanoin ja kuvin. Valtiollinen ja sivistyshistoria. Edellinen osa. Hinta nid. 15: —. koruk. 20: —.

Kasimir Leino, Jaakko Ilkka ja Klaus Fleming. Historiallinen näytelmä 5:ssä näytöksessä. 5: 75.

Teuvo Pakkala, Kauppaneuvoksen härkä. Nelinäytöksinen hyvinäytelmä.

Eino Leino, Kivesjärveläiset. Kertovainen runoelma. 2: 50.

Larin-Kyösti, Unta ja Totta. 2: 50.

Eino Leino, Pyhä Kevät. 2: 50.

Isien Ääni. Kuuluisimpain miestemme lausuntoja isänmaasta ja sen tulevaisuudesta. Nid. —: 85, sid. 1: —.

J. H. Erkkö, Suomalainen Huoneentaulu vanhoille ja nuorille sydämeen luettavaksi. Somistanut *Axel Gallén.* Kansanpainos vain 15 p. Korupainos nid. 1: 50, sid. 2: 50.

Nemo, Kaikki mukaan. Mietelmiä nykyisestä asemasta. Suomentanut *Juhani Aho.* Hinta —: 75.

Pontus Wikner, Kertomuksia. Suomensi *Ilmi Hallstén.* Tekijän elämäkerran kirjoitti *Th. Rein.* Tekijän muotokuvalla. 2: 75.

Hall Caine, Ikuinen kaupunki. Suomensi *Aino Malmberg.* Tekijän muotokuvalla. Ensi osa. 2: —. Toinen osa 2: —. Osat III ja IV ilmestyvät joulun jälkeen. Otavan Romaanisarja XI.

A. K. Tolstoi, Tsaari Feodor Ioannowitsh. Historiall. murhenäytelmä. Suom. *Martti Wuori.* Tekijän muotokuva. 2: 75. Otavan Romaanisarja X.

Jules Verne, Maan ympäri 80 päivässä. Ranskan Akatemian palkitsema. Alkuteoksen 101:stä painoksesta uudestaan suomensi Samuli S. 281 siv. Hinta 1: 75. Otavan Helppoh. Kirjasto N:o 62.

Fredrika Bremer, Koti eli Perhesuruja ja -iloja. Suomensi A—a. 466 siv. 2: 75. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 53 & 54.

Henryk Sienkiewicz, Hiilipiirroksia. Puolan kielestä suomensi *Maila Talvio.* 127 siv. 1: 25. Otavan Helppoh. Kirjasto N:o 55.

Henryk Sienkiewicz, Leivän Haussa. Tekijän luvalla alkukielestä suomensi *Maila Talvio.* 111 siv. 1: —. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 60.

Emil Frommel, Kartanoita Kalliolla. Kokoelma kertomuksia. Tekijän luvalla suom. *Hilma Suomalainen.* 180 siv. 1: 50. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 61.

Minna Canth, Novelleja. I. Tekijän muotokuvalla. 238 siv. 1: 25. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 56.

Minna Canth, Novelleja II. 294 siv. 1: 50. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 57.

Kauppi-Heikki, Laara. Kuvaus elämästä 144 siv. 85 p. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 58.

Otto Tuomi, Pieniä kertomuksia. 177 siv. 85 p. Otavan Helppohintainen Kirjasto N:o 59.

K. Wagner-Groben, Taborista Golgatalle. Jesuksen Kristuksen kärsimishistorian ymmärtämiseksi. Kuudenesta painoksesta suomentanut *O. I. Kantele.* Hinta nid. 2: 25. koruk. 3: 25.

Helsingissä Joulukuulla 1901.

Kustannusosakeyhtiö Otava.

Ja mistä sitten varat, millä kokoilla runoja koko laajoilta Suomen saloilta, Venäjän Karjalasta, Aunuksesta, Inkeristä ja vieläpä Vironmaaltakin? Siitä on Suomalaisen Kirjallisuuden Seura pitänyt kiitettävää huolta. Eivätkä kerääjätkään ole suuria vaivanpalkkioita vaatineet.

Jokunen kirja kehotukseksi kullenkin, tai pikku kokoelmasta kiitoslause. Ainoastaan suuremmista on annettu rahanpalkkioita ja matkarahoja. Mutta siitä huolimatta S. K. Seuran pöytäkirjat tietävät ainakin 80 luvulta asti kertoa joka kokouksessa aina uusista lähetyksistä.

Ajan varrella on nuo useinkin sekavasti muistoonpannut runot ja sadut Seuran toimesta selvitelty mikäli mahdollista eri osiin ja lajiteltu kokonaiseen kymmenen sarjaan. Kun nyt, ken haluaa käännyä S. K. Seuran sihteerin tri A. R. Niemeen puoleen, joka on koko tieteellisen tarkan työnsä omistanut kansanrunoudella, nähdäkseen Suomen runottaren syntyjä syviä aivan sellaisessa asussa kun ne on kansan suusta kerätty, niin vie innokas tutkija hänet Seuran kirjavaraston läpi rautaoviseen „kaikkein pyhimpään“, jossa on vasemmalla seinällä kaksi kaappia täpösen täynnä näitä runoja.

Ensimmäisessä ovat vanhimmat runot vahvoihin kansiin sidottuina aina vuoteen 1880 asti. Sitten sarja a) uudempia satuja.

Toinen kaappi sisältää sarjat: b¹) runoja vanhalla runomitalla; b²) uudempia lauluja; b³) loitsuja; b⁴) taikoja; b⁵) leikkejä ja tapoja (hää- y. m.); b⁶) itkujia; c) Sananlaskuja; d) arvoituksia; e) sävelmiä. Tahtoessaan lähemmin niihin tutustua on otettava huomioon kohdakkoin valmistuva kansanrunousluettelo. Siihen on järjestetty kaikkien kerääjien sukunimet aakkoselliseen järjestykseen. Kukin nimen jälkeen on merkitty paikka arkistossa, kaapin numero, hyllyn kirjain ja lokeron numero; monesko lähetys on, minä vuonna ja missä kuussa se on mainittu Seuran pöytäkirjoissa, sekä millä numerolla se on merkitty Seuran yleiseen käsikirjotusten luetteloon.

Kaikki vuoden 1880 jälkeen tulleet käsikirjotukset säilytetään kirjekuorissa, joihin on merkitty paitsi arkistopaikkaa myöskin sisällön laatu sekä numeroluku. Kukin eri lähetys säilytetään eri kuoressa, sävelmät kumminkin aina sanojensa seurassa ja on saman lähettäjän samanlaatuinen runous numeroitu yhteen jaksoon, joten sadut, runot j. n. e. muodostavat kukin yhtenäisen numerosarjan. Lähimääräisten laskujen mukaan sisältää tämä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran hallussa oleva kokoelma jonkunverran yli 220,000 numeroa.

Tämän järjestämistyön ohessa on otettu selkoa myöskin runojen keräysajoista, ja alkuperästä, jota monista vanhoista kokoelmista on vaikea saada selville. Uudempiin kokoelmiin ovat kerääjät Seuran

kehotuksesta ottaneet nämä tiedot hyvin tarkoin.

Katsellessaan näitä runsaita kokoelmia tulee ajatelleeksi: eloa tosin on paljon, mutta työväkeä on vähän, tai kuten kansa näissä runoissa:

„Pino pitkä halko hieno,
Pilkkoja vähäväkinen.“

Mutta kuitenkin kaiketinkin on näiden aarteiden kalleus kansallemme jos sangen hyvin selvillä. Sitä osottaa selvästi se tulos, mikä on saatu kokoon Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran alkamalla keräyksellä Elias Lönnrot'in muistopatsasta varten, joka ensi syksynä paljastetaan Suomen pääkaupungin kaunistukseksi.

Kalevala ja Kanteletar ne ovat meillä synnyttäneet ominaisen kansallisen taidesuunnan. Sieltä ovat aiheet Gallén'in freskoissa, y. m. m. taideluomissa. Sieltä on kuvanveistäjä Emil Wikström saanut syntysanat suureen taideluomaansa, joka Elias Lönnrot'in muistopatsaan nimellä on tuleville sukupolville kertova Lönnrot'in työstä ja esittävä Väinämöisen, laulajan ianikuisen voitonriemuisena ponnistamassa jalallaan Antero Vipusen hammasvallia vasten kerskaamassa:

„Sain sanat salasta ilmi“,

Suomen runottaren sitä kuunnellessa ja Lönnrot'in tarkasti tähystäen tekemässä kuolemattomia muistiinpanojaan.

M. P.

HALL CAINE,

„Kristityn“ ja „Ikuisen kaupungin“ kirjottaja.

VALVOJA.

„Me katsomme tarpeelliseksi, että tavallisten sanomalehtien rinnalla löytyy lehti semmoinen, joka voipi tarkastaa valtiolliset ja yhteiskunnalliset asiat enemmän yleiseltä kannalta kuin tavalliselle sanomalehdelle on mahdollinen, sen kun enemmän täytyy olla päivän vaihtelevien mielipiteiden äänenkannattajana. Sen ohessa olemme katsoneet ihan tärkeäksi yleiselle sivistykselle maassamme, että niin paljon kuin mahdollista seurataan nykyajan rientoja ja harrastuksia tiedeten, taidetten ja yhteiselämän alalla.“ Nämä sanat, jotka ensimmäisen varsinaisen suomenkielisen aikakauskirjamme, Kirjallisen Kuukauslehden perustajat lausuiivat, „katsomme tarpeelliseksi“ yhä edelleenkin painaa suomalaista kirjallisuutta ja kotimaista kultuuria suosivain kansalaisten mieliin. Meidän olosuhteemme vaativat tosiaankin että, jos jossain määrin tahdomme ymmärtää aikaamme, tarkoin seuraamme ulkomaiden aatevirtauksia ja siellä liikkuvia suuria kysymyksiä sekä otamme selkoa oman maamme oloista ja sen elinkysymyksistä.

Näistä asioista, niin kirjallisuuden, taiteen ja tieteen, kuin yhteiskunnallisten ja valtiollisten kysymysten aloilta sisältää ainoa suomenkielinen kirjallis-yhteiskunnallis-valtiollinen aikakauskirjamme **Valvoja** vaihtelevaa lukemista yleistajuisessa muodossa. Kun toimituksen on onnistunut koota yhteistyöhön maamme etevimmät kirjailijat ja tiedemiehet, vieläpä saada avustusta eräiltä ulkomaalaisilta kirjailijoilta, on vain toivottavaa että suomalainen yleisömmä katsoo asiakseen tilaamalla kannattaa aikakauskirjaa, jolla on 21-vuotinen yleisesti tunnustettu työ takanaan. Jos yleisömmä tämän tekee, on se samalla mukana siinä työssä, jonka Valvoja on asettanut päämääräkseen: kansallisen kulttuurin juurien syventämisen, työssä, jossa epäilemättä jokainen haluaa olla osallisena ja jonka merkitystä kukaan ei tahtone kieltää.

Jos vertaamme Valvojan hintaa Smk. 10:-- toisten samankaltaisten aikakauslehtien tilausmaksuihin, on jommoinenkin ero olemassa. Niinpä esim. maamme ruotsinkielinen kirjallis-yhteiskunnallinen aikakauskirja maksaa 15 mk. ja Skandinavian maissa vaihtelee näiden hinta 10 ja 12 kruunun välillä (14 à 17 mk). Valvojan hinnan on toimitus arvatenkin sovitannut lukijakunnan taloudellisten olojen mukaan, ja täytyy sitä Valvojan laajuuteen nähden (noin 800 siv.) katsoa sangen alhaiseksi, varsinkin kun lehteä silloin tällöin on valaistu kuvilla.

Valvojaa voipi tilata toimitukselta suoraan, kaikissa maamme postilaitoksissa sekä maamme kirjakaupoista, sekä Helsingissä **Minervan kirjakaupassa**.

Viktor Rákosi

on syntynyt v. 1860. Lapsuutensa vietti hän Siebenbürgenissä, josta sai rikkaita aineksia vastaisiin kirjallisiin tuotteisiinsa. V. 1871 tuli hän Budapestiin kouluun. Ylioppilaaksi tultuaan antautui hän leipähuolista sanomalehtityöhön, ja on vielä nytkin, kaunokirjallisten töittensä ohessa Unkarin suurimman valtiollisen lehden aputoimittajana. Hän on kirjoittanut joukon kertomuksia, novelleja ja romaaneja sekä muutamia näytelmäkappaleita. Hänen nyt suomeksi käännetty kirjansa „Lahonneita puuristejä“ ilmestyi v. 1899, kun Unkari vietti vapautussodan 50-vuotismuistoa, ja josta sodasta kirjakin kertoo. Tekijä toivoi „että se Suomessakin saisi osakseen yhtä paljo sääliä ja kyyneleitä, kuin hänen kotimaassaan“.

Suomen tilasto.

Kotimaan olojen ja näiden viimeisen kehityksen tunteminen on kai arvaamattomaksi hyödyksi niille, jotka itsenäisesti kotimaassa laajemmilla aloilla toimivat. Luulisi sentähden että Suomen tilastollinen käsikirja ja vuosikirja olisivat laajalle levinneitä kodeissamme. Niin ei kumminkaan ole asian laita. Numerot ovat ikäviä sanotaan, eikä lisätä, että numerot esittävät asioita säntillisemmin kuin pitkät lauseet. Suomen tilastollinen vuosikirja on kotimaisien olojen oppimisessa sama kuin sanakirja vieraiden kielten, sitä ei lueta kuin romaania, vaan

...vanhalla runoilijalla; b) taikojia; b⁵) leikkilaitoja; b⁶) loitsuja; b⁷) tapoja (hää- y. m.); b⁸) itkujia; c) Sananlaskuja; d) arvoituksia; e) sävelmiä. Tahtoessaan lähemmin niihin tutustua on otettava huomioon kohdakkoin valmistuva kansanrunousluettelo. Siihen on järjestetty kaikkien kerääjien sukunimet aakkoselliseen järjestykseen. Kukin nimen jälkeen on merkitty paikka arkistossa, kaapin numero, hyllyn kirjain ja lokeron numero; monesko lähetys on, minä vuonna ja missä kuussa se on mainittu Seuran pöytäkirjoissa, sekä millä numerolla se on merkitty Seuran yleiseen käsikirjotusten luetteloon.

Kaikki vuoden 1880 jälkeen tulleet käsikirjotukset säilytetään kirjekuorissa, joihin on merkitty paitsi arkistopaikkaa myöskin sisällön laatu sekä numeroluku. Kukin eri lähetys säilytetään eri kuoressa, sävelmät kumminkin aina sanojensa seurassa ja on saman lähettäjän samanlaatuinen runous numeroitu yhteen jaksoon, joten sadut, runot j. n. e. muodostavat kukin yhtenäisen numerosarjan. Lähimääräisten laskujen mukaan sisältää tämä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran hallussa oleva kokoelma jonkunverran yli 220,000 numeroa.

Tämän järjestämistyön ohessa on otettu selkoa myöskin runojen keräysajoista, ja alkuperästä, jota monista vanhoista kokoelmista on vaikea saada selville. Uudempiin kokoelmiin ovat kerääjät Seu-

Suomen runottaren sitä kuunnellessa ja Lönnrotin tarkasti tähytysten tekemässä kuolemattomia muistiinpanojaan.

M. P.

HALL CAINE,

„Kristityn“ ja „Ikuisen kaupungin“ kirjottaja.

voja vaihtelevaa lukemista yleistajuudessa muodossa. Kun toimituksen on onnistunut koota yhteistyöhön maamme etevimmät kirjailijat ja tiedemiehet, vieläpä saada avustusta eräiltä ulkomaalaisilta kirjailijoilta, on vain toivottavaa että suomalainen yleisömmekä katsoo asiakseen tilaamalla kannattaa aikakauskirjaa, jolla on 21-vuotinen yleisesti tunnustettu työ takanaan. Jos yleisömmekä tämän tekee, on se samalla mukana siinä työssä, jonka Valvoja on asettanut päämääräkseen: kansallisen kulttuurin juurien syventämisen, työssä, jossa epäilemättä jokainen haluaa olla osallisena ja jonka merkitystä kukaan ei tahtone kieltää.

Jos vertaamme Valvojan hintaa Smk. 10:— toisten samankaltaisten aikakauslehtien tilausmaksuihin, on jommoinkin ero olemassa. Niinpä esim. maamme ruotsinkielinen kirjallisyhteiskunnallinen aikakauskirja maksaa 15 mk. ja Skandinavian maissa vaihtelee näiden hinta 10 ja 12 kruunun välillä (14 à 17 mk). Valvojan hinnan on toimitus arvatenkin soveltanut lukijakunnan taloudellisten olojen mukaan, ja täytyy sitä Valvojan laajuuteen nähden (noin 800 siv.) katsoa sangen alhaiseksi, varsinkin kun lehteä silloin tällöin on valaistu kuvilla.

Valvojaa voipi tilata toimitukselta suoraan, kaikissa maamme postilaitoksissa sekä maamme kirjakaupoista, sekä Helsingissä Minervan kirjakaupassa.

aineksia vastaisin kirjallisin tuotteisinsa. V. 1871 tuli hän Budapestiin kouluun. Ylioppilaaksi tultuaan antautui hän leipähuolista sanomalehtityöhön, ja on vielä nytkin, kaunokirjallisten töittensä ohessa Unkarin suurimman valtiollisen lehden aputoimittajana. Hän on kirjoittanut joukon kertomuksia, novelleja ja romaaneja sekä muutamia näytelmäkappaleita. Hänen nyt suomeksi käännetty kirjansa „Lahonneita puuristejä“ ilmestyi v. 1899, kun Unkari vietti vapautussodan 50-vuotismuistoa, ja josta sodasta kirjakin kertoo. Tekijä toivoi „että se Suomessakin saisi osakseen yhtä paljo sääliä ja kyyneleitä, kuin hänen kotimaassaan“.

Suomen tilasto.

Kotimaan olojen ja näiden viimeisen kehityksen tunteminen on kai arvaamattomaksi hyödyksi niille, jotka itsenäisesti kotimaassa laajemmilla aloilla toimivat. Luulisi sentähden että Suomen tilastollinen käsikirja ja vuosikirja olisivat laajalle levinneitä kodeissamme. Niin ei kumminkaan ole asian laita. Numerot ovat ikäviä sanotaan, eikä lisätä, että numerot esittävät asioita sääntillisemmin kuin pitkät lauseet. Suomen tilastollinen vuosikirja on kotimaisien olojen oppimisessa sama kuin sanakirja vieraiden kielten, sitä ei lueta kuin romaania, vaan käytetään käsikirjana tarvittaessa tai milloin halutaan jotakin numeroissa selitettävää tietoa maastamme. Miten tämän laatuiset kotimaiset olot ovat viime vuosikymmeninä kehittyneet, selviää vertaamalla numeroita eri vuosilta. Se, jota tällaiset asiat huvittavat, hankkikoon itselleen sarjan näitä vuosikirjoja. Ne saadaan halvalla Minervan kirjakaupasta, eikä mistään muualta.

Valvojan hinta on:

toimitukselta tilattaessa koko v:ltä 10:60.
postitoimistosta „ „ „ 10:80.

Tilaustlippu

(irtileikattava, vakuutettava ja lähetettävä osoitteella Minerva, Helsinki.)

Allekirjoittanut tilaa täten

Valvojan

vuodeksi 1902.

Lehti lähetetään ristisiteessä heti sen ilmestyttyä.
Rahaa seuraa mukana 10 mk. 60 p.

..... p. Ruuta 190

Nimi.

Osoite.

Werner Söderströmin kustannuksella ilmestyviä uusia kirjoja.

Hatteiden mies.

Piirteitä August Fredrik Soldanin elämästä. Kirjoittanut Juhani Aho. Hinta 6 mk. 75 p., koruk. 8 mk. 50 p. Tämä koruteos on runsaasti kuvilla varustettu.

Tuomas piispa.

Historiallisia kertomuksia II. Kirjoittanut Santeri Ingman. Hinta 2 mk. 75 p.

Pimeänpirtin hävitys.

Romaani. Kirjoittanut Maila Talvio. Hinta 3 mk 75 p.

Etsijän tarina.

Kertova runoelma. Kirjoittanut Larin Kyösti. Hinta 2 mk. 25 p.

Johan Ludvig Runebergin Teokset.

Uusi, mitä huolellisimmasti valmistettu käännös, jossa ovat osallisina Juhani Aho, Paavo Cajander, Arvi Jännes, Eino Leino, O. Manninen ja Alpo Noponen. Teokseen tulee vielä Runebergin elämäkerta ja muotokuva. Se ilmestyy 25 vihossa à 65 penniä.

Quo Vadis?

Kertomus keisari Neron ajoilta. Kirjoittanut Henryk Sienkiewicz. Suomentaa puolankielestä Maila Talvio. Ilmestyy 10 vihossa à 55 p.

Ekkehard.

Kertomus 10:nneiltä vuosisadalta. Suomentaa 175:nestä saksalaisesta painoksesta O. A. Joutsen. Ilmestyy 6 vihossa à 55 p.

Lahonneita puuristejä.

Kirjoittanut Viktor Rákosi. Unkarinkielestä suomentanut Ilona Jalava. Hinta 2 mk. 25 p.

Safuja lapsille lueffavaksi.

Kirjoittanut Anni Swan. Kuvittanut Venny Soldan-Brofeldt. Hinta sid. 1 mk. 50 p.

Hiiriemon tarinoita.

Kirjoittanut Z. Schalin. Suomennos. Kuvat piirtänyt A. W. Finch. Hinta sid. 1 mk. 25 p.

Joulukirja nuorisolle nousevalle.

Kirjoittanut Z. Schalin. Suomensi Immi Hellén. Kuvat piirtäneet Jenny Nyström ja A. Federley. Hinta sid. 2 mk. 25 p.

Raamatun lapset.

Meidän lapsillemme kuvatut. Kirjoittanut C. E. v. Koetsveld. Suomennos. Hinta sid. 1 mk. 75 p.

„Sallikaat lasten fulla minun tyköni“.

Vuosikerta saarnoja lapsille. Kirjoittanut toht. J. P. Kaiser. Suomeksi toimitti pastori Arvid Wallenius. Hinta sid. 3 mk. 50 p.

Saulus Tarsolainen.

Kirjoittanut Kustaa Sahlberg. Hinta sid. 1 mk. 75 p.

Hengellisiä kirjeitä.

Kirjoittanut Gerhard Tersteegen. Suomensi Sigrid Hahl. Hinta sid. 1 mk. 75 p., kk. 2 mk. 50 p.

Suomen kirkko,

sen kehitys, sen vaikutus kansaan ja sen suhde valtioon Kirjoittanut Elis Bergroth. Teosta kaunistaa noin 200 kuvaa. Ilmestyy noin 10 vihossa à 1 mk. 10 p.

Martti Luther.

Elämäkerta. Kirjoittanut Th. Kolde. Suomennos. Ilmestyy n. 12 vihossa à 1 mk 10 p.

Puhetaito.

Kaunoluvun, puhe- ja esitystaidon perusteet sekä ääninelinten hoito. Kirjoittanut Wihtori Pellonen. Valaistu 39 kuvalla. Hinta 4 mk. 25 p., sid. 5 mk 50 p.

Oppikirja peltokasviviljelyksen perusteissa.

Tehnyt Gösta Grotenfelt. Toista sataa kuvaa. Ilmestyy 6:ssa vihossa à 85 p.

Keittokirja II.

Kotia ja koulua varten. Tehnyt Anna Olsoni, Suomennos. Hinta sid. 3 mk. 75 p.

Kaarle Aksel Gottlund

(* 24/2 1796 † 20/4 1875.) on monessa suhteessa ollut tienraivaaja suomalaisen kirjallisuuden alalla ja sentähden on hänen vanhimmilla teoksillaan pysyvän historiallinen arvo kirjallisuudessamme. Gottlundin myöhemmille teoksille, vaikka niitä ei sovi edellisten rinnalle asettaa, on tekijän perin omintakeinen luonne, hänen vilkas mielikuvituksensa ja omituinen, sujuva kielensä saattaneet oman viehätyksensä, ja koska näissä tavataan monenlaisia kuvauksia ja tietoja kuluneista ajoista, ovat ne opettavaisiakin nykyajan lukijalle, joka taitaa niitä jollakin varovaisuudella käyttää.

Huomattavimpia Gottlundin kirjoista on epäilemättä **Otava** eli suomalaisia huvituksia, I, II, jotka ilmestyivät monien vastoinkäymisten jälkeen Tukholmassa vuosina 1831, 1832. Tämä oli ensimmäinen yritys käydä raivaamaan tietä korkeammalle kansalliskirjallisuudelle maassamme ja semmoisena on sen ansio oleva ikuinen, huolimatta sen monista virheistä, vaivallisuuksista ja tekijän omituisesta luonteesta, joka monella tavalla pistää silmiin. Sen laajassa esipuheessa v:ltä 1828 on suomalaisuuden ohjelma lausuttuna sangen selvästi.

Tieteellisillä kirjoituksilla esiintyi Gottlund sangen useasti. Ne eivät tosin tieteellisyytensä puolesta herätä erityisempää huomiota, mutta useiden niihin liitet-

tyjen muistutusten ja selitysten kautta saavat ne omituisen persoonallisen leiman. Niissä hän tavallisesti käy sanasotaa yliopiston konsistoriota, ja useita etevä aikalaisiansa, kuten esim. Lönnrotia ja Castrenia vastaan, joiden ansioita hän ei tahdo kovinkaan suuriksi arvata. Hänen kielellisistä tutkimuksistaan mainittakoot: *Försök att förklara de finska stamordens uppkomst* (Helsingissä 1853, 69 sivua 8:o) ja *Forskningsar uti sjelfva grundelementerna af det Finska språkets grammatik* (Helsingissä 1863, 43 sivua 8:o.), jotka ilmestyivät yliopistollisina väitöskirjoina suomen kielentutkimuksen professorin virkaa varten, edellinen tekijän kilpaillessa Lönnrotin, jälkimäinen Ahlqvistin kanssa.

Filosofiankin alalla hän ehti liikkua ja kirjoitti esityksen: „*Gud, världen och Människan*. (Jemte deras förhållanden till hvarandra.) Betraktade från en viss, annan, synpunkt“, jossa mielikuvitukselle on annettu laaja toimiala.

Sanomalehtimiehenä on Gottlund myös toiminut ja julkaissut sanomalehdet, *Suomalainen* v. 1846, joka kuitenkin kesken vuotta *Uskonkauppias*-nimisen tarinan johdosta lakkautettiin, sekä *Suomi* v. 1847—49.

Vaihtelevaa lukemista yleistajuisessa muodossa halusi hän tarjota julkaisussaan *Läsning för Finnar uti bländade fosterländska ämnen* I. (Helsingissä 1864—66. 424 sivua 8:o). Vaihtelevaa onkin sen sisältö; m. m. on siinä Ryska språkets framtida utsigter i Finland —, Savolax-Karelska finskan och om partistriderna inom finska Student-afdelningen i Upsala 1818.

Tässä ei ole tilaisuutta käydä luettelemaan kaikkia Gottlundin teoksia ja hänen kaunokirjallisia yrityksiänsä, kuten *Fredmanin Lauluja ja Loiluja* ja runokalenteria *Sampo* (ilmestynyt 1846) y. m. Lopetamme vain *Julius Krohnin* sanoilla: *Kaikki ne kuitenkin ansaitsevat lukemista, koska sisältävät paljon tietoja suomalaisuuden pyrinön ensiajoilta tämän vuosisadan alussa. Suomalainen ja Suomi paitsi sitä ovat merkittävät hilpeistä humorillisesta ja siihen aikaan vielä suomalaisessa kirjallisuudessa muuten tuskin nähdystä sujuvasta kirjoitustavastaan.*

Gottlundin edellä mainitut ynnä useimmat hänen muutkin teoksensa ovat saatavissa **Minervan kirjakaupassa Helsingissä.**

Huomattavia teoksia!

Krohn, Julius. Suomalaisen kirjallisuuden vaiheet. 1897. Hinta nidottuna 6:—, sidottuna 7: 50.

Tämä teos on ensimmäinen laajempi esitys suomalaisesta kirjallisuudesta Agricolan ajoista aina viime aikoihin asti. Pitäisi löytyä joka kodissa.

Krohn, Julius. Kantelettaren tutkimuksia. Edellinen vihko. I. *Ritvalan Helka-virret.* II. *Historialliset runot.* 1900. Hinta 3: 75. — Jälkimmäinen vihko. (Alkupuoli.) III. *Luojan virsi.* Toimittanut ja täydentänyt Kaarle Krohn. 1901. Hinta 3: 50.

Krohn, Julius. Suomen suvun pakanallinen Jumalanpalvelus. 62 kuvaa tekstissä. 1896. Hinta nidottuna 4: 50, vaatekansiin sidottuna 5: 50.

Täydentänyt ja painoon toimittanut prof. Kaarle Krohn Palkinnon saanut teos.

Schwindt, Theodor. Suomalaisia koristeita. I Ompelukoristeita. 1895. Hinta korukansiin sidottuna 20:—, vihkoina (10 vihkoa) 17: 50. Näihin vihkoihin yhdessä on saatavana irton. *Korukannel* taikka *salkkukannel*, edellisten hinta 2: 50, jälkimäisten 4:— . *Yksityisten vihkojen* hinta on 2:— .

Teos sisältää kaikkiaan 468 mustapainoista ompelukoristetta ja 194 värillistä kuosia.

„Jotta tässä teoksessa esiin tuotuja värillisiä ompelukoristeita helposti voitaisiin nyky-aikanakin käyttää mallaina koru-ompeluksessa, on kuosit painettu ruutuiselle pohjalle ja piirustettu niin, että nähtäisiin, miten mahdollista jokainen pistos (säle); lisäksi on lankojen valintaa varten painettu kunkin kuosilehden alialtaaan värinäyte.“

Aspelin, J. R. Suomalais-ugrilaisen muinaistutkimuksen alkeita. 316 puupiirosta tekstissä ja liitteenä muinaistieteellinen kartta. 1875. Hinta 8:— .

Teos, jolla on raivattu tieteelle aivan uusi ala.

Vilhelm Lübke. Taiteen historia pääpiirteissään. Suomentanut Kaarlo Forsman. 1889—1893. Hinta sidottuna kahteen osaan 20:— .

Teos on suomenkielillä ensimmäinen laatuaan ja runsaasti kuvilla varustettu. Siihen kuuluu kaikkiaan noin 800 kuvaa.

Aspelin, Eliel. Suomalaisen taiteen historia pääpiirteissään. Varustettu 41 kuvalla. 1891. Hinta nidottuna 3:—, sidottuna vaatekansiin 4:— .

„Suomalaisen taiteen historia“ on painettu samanlaiseen asuun ja kokoon kuin Lübken Taiteen historia ja katsottava mainitun teoksen jatkoksi, vaikka siitä myydään erikseen.

J. Xiven valitut teokset. I. Toinen painos. Hinta nidottuna 4:—, sidottuna 5:— . — II. Toinen painos. Hinta nidottuna 4:—, sidottuna 5:— .

Edellinen osa sisältää 7 näytelmää sekä kirjailijan elämäkerran kirj. prof. Eliel Aspelin. — Jälkimmäisessä osassa on m. m. kertomus *Seitsemän veljestä.*

Shakespeare'n dramoja: Englannin kielestä suomentanut Paavo Cajander.

- I. *Hamlet, Janskan prinssi* 3:— .
- II. *Romeo ja Julia* 3:— .
- III. *Venetian kauppias* 2: 50.
- IV. *Kuningas Lear* 3:— .
- V. *Julius Caesar* 2: 50.
- VI. *Othello* 3:— .
- VII. *Macbeth* 2:— .
- VIII. *Coriolanus* 3:— .
- IX. *Kesäyön unelma* 2:— .
- X. *Myrsky* 2:— .
- XI. *Talvinen tarina* 2: 50.
- XII. *Antonius ja Cleopatra* 3:— .
- XIII. *Kuningas Henrik neljäs* I 2: 50.
- XIV. *Kuningas Henrik neljäs* II 2: 50.
- XV. *Kuningas Richard kolmas* 3:— .
- XVI. *Loppiaisaatto eli Mitä mielitte* 2: 50.
- XVII. *Simon Steenalainen* 2: 50.
- XVIII. *Cymbeline* 3:— .
- XIX. *Kuningas Juhana* 2: 50.

Huom.! Shakespeare'n dramot I—XVI saadaan myös korukansissa neljään osaan sidottuna, hinta yhteensä ainoastaan 30:— .

Kahdeksantoista runoniekkaa. Valikoima Korhosen, Lyytisen, Makkosen, Kymäläisen, Puhakan, Räikkösen y. m. runoja ja lauluja. 1889. Hinta sidottuna 2:— .

Jokaisesta runoniekasta löytyy kirjassa lyhyt elämäkerta. — Valikoiman on toimittanut tri K. Grotenfelt.

Forsman, J. Suomen lainsäädännön historia. Edellinen osa. 1896. Hinta 6:— .

Teoksen esipuheessa lausuu tekijä muunmuassa: — „Se käytännöllinen tarve, joka on vaatinut tämän kirjan julkaisemisen, onkin pääasiassa tyydytty nyt julkaistavan edellisen osan ilmestymisellä.“

Warén, Aksel. Torpparioloista Suomessa. 1898. Hinta nidottuna 6:— .

Esitys kuvaa pääasiassa oloja ainoastaan Uudellamaalla, Hämeessä ja Satakunnassa, mutta ne tiedot, joihin se perustuu, koskevat siksi suurta osaa torpparistostamme, että teoksella on yleisempi merkitys. Miellyttävän esitystapansa vuoksi on tämä kirja omiansa leviämätin kaikkiin kansankeroksiin.

Herkner, H. Työväenkysymys. Suomenos toisesta saksalaisesta painoksesta.

Kansantaloudellisen yhdistyksen suomennuttama teos. Ilmestyy kaikkiaan 8 vihossa, à 1: 25. — Esittää työväen kysymystä Euroopan suurissa sivistysmaissa Saksassa, Ranskassa, Englannissa, Itävalta-Unkarissa ja Sveitsissä, joissa olot tässä suhteessa ovat kehittyneimmät.

Platon. Gorgias. Johdantoineen, selityksineen suomeksi toimittanut K. Forsman. 1899. Hinta sidottuna 4: 50.

Kirja sisältää paitsi varsinaista suomennosta Platonin teoksesta, myöskin laajan, tri Forsmanin kirjoittaman johdannon, jossa luodaan silmäys Kreikan filosofian historiaan ennen Platonia, esitetään Platonin elämää ja oppia sekä annetaan yleiskatsaus itse teoksen sisällyksestä.

Descartes. Metodin esitys. — Mielenliikutuksen tutkimus. Johdantoineen selityksineen suomeksi toimittanut Jalmari Hahl. — *Metafyysisiä mielelmiä,* Latinankielisestä alkuteoksesta suomentanut Ph. Suuronen. 1899. Hinta sidottuna 6:— .

Johdannossa annetaan helpotajuisessa muodossa katsaus Descartes'n elämävaiheisiin ja hänen filosofiseen järjestelmänsä. Tähän otetut kolme teosta ovat juuri omiansa tuomaan esiin Descartes'n systeemin pääkohdat.

Huom.! Laajempi luettelo kustantamistamme teoksista saadaan joko kirjakaupoista taikka suoraan meiltä.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kansanvalistus-seura.

Kirjakaupassa myydään:

lundin myöhemmille teoksille, vaikka niitä ei sovi edellisten rinnalle asettaa, on tekijän perin omintakeinen luonne, hänen vilkas mielikuvituksensa ja omituinen, sujuva kielensä saattaneet oman viehättyksensä, ja koska näissä tavataan monenlaisia kuvauksia ja tietoja kuluneista ajoista, ovat ne opettavaisiakin nykyajan lukijalle, joka taitaa niitä jollakin varovaisuudella käyttää.

Huomattavimpia Gottlundin kirjoista on epäilemättä **Otava** eli suomalaisia huvituksia, I, II, jotka ilmestyivät monien vastoinkäymisten jälkeen Tukholmassa vuosina 1831, 1832. Tämä oli ensimmäinen yritys käydä raivaamaan tietä korkeammalle kansalliskirjallisuudelle maassamme ja semmoisena on sen ansio oleva ikuinen, huolimatta sen monista virheistä, vaillinaisuudesta ja tekijän omituisesta luonteesta, joka monella tavalla pistää silmiin. Sen laajassa esipuheessa vlt. 1828 on suomalaisuuden ohjelma lausuttuna sangen selvästi.

Tieteellisillä kirjoituksilla esiintyi Gottlund sangen useasti. Ne eivät tosin tieteellisyytensä puolesta herätä erityisempää huomiota, mutta useiden niihin liitet-

127 sivua 0.07. Vaino... on siinä Ryska språkets framtida utsigter i Finland —, Savolax-Karelska finskan och om partistriderna inom finska Student-afdelningen i Upsala 1818.

Tässä ei ole tilaisuutta käydä luettelemaan kaikkia Gottlundin teoksia ja hänen kaunokirjallisia yrityksiänsä, kuten *Fredmanin Lauluja ja Loihuja* ja runokalenteria *Sampoa* (ilmestynyt 1846) y. m. Lopetamme vain *Julius Krohnin* sanoilla: *Kaikki ne kuitenkin ansaitsevat lukemista, koska sisältävät paljon tietoja suomalaisuuden pyynnön ensiajoilta tämän vuosisadan alussa. Suomalainen ja Suomi paitsi siitä ovat merkittävät hilpeistä humoristisista ja siihen aikaan vielä suomalaisessa kirjallisuudessa muuten tuskin nähdyistä sujuvaisesta kirjoitustavastaan.*

Gottlundin edellä mainitut ynnä useimmat hänen muutkin teoksensa ovat saatavissa Minervan kirjakaupassa Helsingissä.

Aspelin, J. E. Suomalais-ugrilaisen muinais-tutkinnon alkeita. 316 puupiirrosta tekstissä ja liitteenä muinaistieteellinen kartta. 1875. Hinta 8:—.

Teos, jolla on raivattu tieteelle alvan uusi ala.

Vilhelm Lubbke. Taiteen historia pääpiirteissään. Suomentanut *Kaarlo Forsman.* 1889—1893. Hinta sidottuna kahteen osaan 20:—.

Teos on suomenkielillä ensimmäinen laatuaan ja runsaasti kuvilla varustettu. Siihen kuuluu kaikkiaan noin 500 kuvaa.

Aspelin, Eliel. Suomalaisen taiteen historia pääpiirteissään. Varustettu 41 kuvalla. 1891. Hinta sidottuna 3:—, sidottuna vaatekansiin 4:—.

„Suomalaisen taiteen historia“ on painettu samanlaiseen asuun ja kokoon kuin Lubbken Taiteen historia ja katsottava mainitun teoksen jatkoksi, vaikka sitä myydään erikseen.

A. Xiven valitut teokset. I. Toinen painos. Hinta sidottuna 4:—, sidottuna 5:—.
— II. Toinen painos. Hinta sidottuna 4:—, sidottuna 5:—.

Edellinen osa sisältää 7 näytelmää sekä kirjallijan elämäkerran, kirj. prof. Eliel Aspelin. — Jälkimmäisessä osassa on m. m. kertomus *Seltsemän* veljestä.

Esitys kuvaa pääasiassa oloja ainostaan Uudellamaalla, Hämeessä ja Satakunnassa, mutta ne tiedot, joihin se perustuu, koskevat siksi suuria osaa torpparistostamme, että teoksella on yleisempi merkitys. Miellyttävän esitystapansakin vuoksi on tämä kirja omiansa loivimään kaikkiin kansanterkoihin.

Herkner, H. Työväenkysymys. Suomentos toisesta saksalaisesta painoksesta.

Kansantaloudellisen yhdistyksen suomentama teos. Ilmestyy kaikkiaan 8 vihossa, A 1:25. — Esittää työväenkysymystä Euroopan suurissa sivistysmaissa Saksassa, Ranskassa, Englannissa, Itävalta-Unkarissa ja Sveitsissä, joissa olot tässä suhteessa ovat kehittyneimmät.

Platon. Gorgias. Johdantoineen, selityksineen suomeksi toimittanut *K. Forsman.* 1899. Hinta sidottuna 4:50.

Kirja sisältää paitsi varsinaista suomentusta Platonin teoksesta, myöskin laajan, tri Forsmanin kirjoittaman johdannon, jossa luodaan silmiä Kreikan filosofian historiaan ennen Platonia, esitetään Platonin elämä ja oppia sekä annetaan yleiskatsaus itse teoksen sisällyksestä.

Descartes. Metodin esitys. — *Mielenliikutuksien tutkittelu.* Johdantoineen selityksineen suomeksi toimittanut *Jalmari Haht.* — *Melafyy-sillisistä miellemiä.* Latinankielisestä alkuteoksesta suomentanut *Ph. Suuronen.* 1899. Hinta sidottuna 6:—.

Johdannossa annetaan helpotajaisessa muodossa katsaus Descartes'n elämävaiheisiin ja hänen filosofiseen järjestelmänsä. Tähän otetut kolme teosta ovat juuri omiansa tuoman osiin Descartes'n systeemin pääkohdat.

Huom.! Laajempi luettelo kustantamistamme teoksista saadaan joko kirjakaupoista taikka suoraan meiltä.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Kansanvalistus-seura.

Kirjakaupassa myydään:

Tähtitiede.

Kansantajuisesti esittänyt E. Bonsdorff. Sisältää 189 kuvaa tekstissä, 10 taulua sekä tähtikartan. 449 siv. 8:o. Hinta vaatekansissa 6 markkaa.

Samaan kokoon ja asuun on ennen ilmestynyt Kansanvalistus-seuran Luonnontieteelliseen sarjaan kuuluvana:

Kemia.

Kirj. E. Hjelt. Sisältää 45 kuvaa. 342 siv. 8:o. Vaatekansissa. Hinta 4 markkaa.

Ensi vuoden alussa ilmestyy:

Fyysillinen maantiede.

Kirj. R. Hult. Tulee sisältämään 223 kuvaa, noin 360 siv. 8:o. Hinta 5 markkaa.

Uusi kotimainen kuvateos. Kansanvalistus-seuran maantieteellisten kuvaelmien kokoon ilmestyy paraikaa kuvateos

Suomen Maakunnat.

Teos julkaistaan vihottain 85 pennin viholta. Ensimmäiset 4 vihkoa ovat jo ilmestyneet ja muodostavat teoksen ensi osan nimellä

Varsinais-Suomi ja Ahvenanmaa

jonka on kirjoittanut Tri W. Wallin. Ne saadaan ostaa erikseenkin yhteen nidottuina. Hinta 3 mk. 40 p.

Ote Pyrkijästä:

Mielestämme pitäisi rientää tilaamaan tätä sarjaa, sillä esim. kuviensa hyvyden vuoksi ansaitsee se erikoista huomiota. Kun meillä ei ole juuri mitään laajempaa maa- ja kansatieteellistä kertomusta kotimaasta, olisi tätä yritystä kannatettava.

Hiljakkoin on alkanut ilmestyä kirjasarja

Elämäkertoja,

joista jo on kirjakaupassa seuraavat osat:

Johan Ludvig Runeberg. Kirjoittanut Maila Talvio. Muotokuva. 106 siv. Hinta 1 mk. 25 p.

Johan Henrik Pestalozzi, *Kansanvalituksen sankari.* Kirj. Zach. Castrén. Muotokuva. 116 siv. Hinta kov. kans. 1 mk. 25 p.

Johan Wilh. Snellman. Kansanvalistus-seuraa varten Th. Reinin mukaan kirj. A. Meurman. Muotokuva. 144 siv. Hinta 1 mk. 50 p.

Tapani Széchenyi. Kirj. Antti Jalava. Muotokuva. 127 siv. Hinta vaatekans. 1 mk. 50 p.

Painossa ovat paraikaa:
Fredrik Cygnæus. Kirj. E. Nervander.
Martti Lutherus. Kirj. A. Meurman.

Ote Pyrkijän arvostelusta:

Monella kansastamme on vielä suuren Snellmaninkin elämä verrattain hämärästi tunnettu, samoin „Maamme“-laulun ikuisen laulajan. Pestalozzia tuota syvien rivien ja koko ihmiskunnan ihmeellistä koulumestaria tunnetaan ainostaan nimeltä, vaikka hänen aatteensa pitäisi olla meidänkin nuorisollemme selvänä kuin Aapiskirja. Kaikki nämä elämäkerrat on kirjoitettu suurella lämmöllä. Tapani Széchenyin „suurimman unkarilaisen“ elämäkerta on meille varsinkin nykyisellä hetkellä opettava ja suuresta arvosta.

Säveleitä Kanteleelle I sovittanut A. Ockenström. Toinen painos. Hinta 1 mk. 50 p.

Säveleitä Kanteleelle II sov. Ilm. Krohn, ilmestyy painosta jouluksi.

Tietoja Kansanvalistus-seuran toiminnasta ja vaiheista saa kirjoista:

Kansanvalistus-seura. Silmäys. Hinta 50 p.
Kansanvalistus-seura 1874—1899. Alennettu hinta 75 p.

Kevättervehdys, (laulu- ja soittojuhlat). Alennettu hinta 75 p.

Kansanvalistus-seuran kalenteri

ilmestyy vuosittain. Hinta sidottuna vaatekansiin 2 mk., sid. ja kultareunuksilla 3 mk

Vanhoja vuosikertoja on vielä pienempi varasto miltei kaikkia vuosikertoja.

Kansanvalistus-seura nykyään myy Taikalyhtyjä,

lainaa näytettäväksi taikalyhtykuvia ja on hyvin monta sarjaa varten hankkinut valmiit luennot, joita joko ovat painettaina ostettavissa taikka lainataan kuvien kera.

Taikalyhtyasetelmät ovat hyvin haluttu ohjelman lisä kaikissa iltamissa.

Opettavaiset kuvasarjat ovat opetusvälineinä oppilaitoksissa suuresta arvosta.

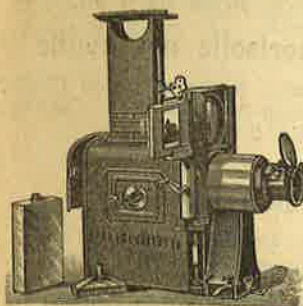
Öljylampulla varustetut taikalyhdit maksavat

huokeimmat 50 markkaa, kalleimmat 150 markkaa. 60 m:kan maksavia suoritetaan vähempiaraisille yhdistyksille 100 markan ja sen yli maksavia varakaammille. Kaikki lyhdyt antavat selvät ja suuret kuvat.

Kaikki lyhdyt sopivat käytettäväksi myös asetyleenin ja sähkövalolla.

Hyvän asetyleenisynnyttäjän saa seuran kautta kaikkein tarpeeseen 60 markalla.

Täydellinen hintaluettelo, jossa luettelataan kuvain erikseen joka kuvasarjalla, maksaa 50 penniä. Lyhempi hintaluettelo ilmaiseksi.

Kuvaelmia Itä-Suomalaisten vanhoista tavoista,

kirjoittanut Johannes Häyhä,

antaa yhtäjaksoisen kertomuksen muodossa uskollisen kuvauksen maakansan elämästä Viipurin läänissä 19 vuosisadan alussa ja niillä vaiheilla. Siihen kuuluvat myös erikseen saatavat osat

Joulun vietto, Maahanpaniaiset, Talvitoimet, Kesäaskareet, Naimistapoja.

Kaikki yhteensä sidottuna muodostavat 680 sivuisen kirjan. Hinta vaatekansissa 8 markkaa.

Kansakirjastot huomatkkaa!

Kansanvalistus-seura hankkii ja sidottaa kirjoja kirjastojen tarpeeksi edullisilla ehdoilla. Kirjojen valinnassa säästyy paljo työtä jos käyttää seuran kirjaluetteloa, jossa parhaat kirjastoille sopivat kirjat luettelataan ja joka ilmestyy miltei vuosittain. Luettelo saadaan ilmaiseksi.

Kansanvalistus-seuran jäsenmaksu on 3 markkaa.

Jäsenmaksunsa suorittanut saa suoraan seuralta kirjoja tilatessa hinnanalennusta. Hintaluetteloita saadaan ilmaiseksi.

Kansanvalistus-seuran osoite:

Kansanvalistus-seura Helsingissä

9 Vuorikatu.

Helsingissä 1901, Osakeyhtiö Weilin & Göös Aktiebolag.

